

Marek Mazur

Nauki ekonomiczne i informatyka jako składniki systemu przygotowania kadry dla regionalnej gospodarki przez państwowe wyższe szkoły zawodowe

---

Ekonomiczne Problemy Usług nr 71, 487-499

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAREK MAZUR

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu

**NAUKI EKONOMICZNE I INFORMATYKA
JAKO SKŁADNIKI SYSTEMU PRZYGOTOWANIA KADRY
DLA REGIONALNEJ GOSPODARKI PRZEZ
PAŃSTWOWE WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE**

Wstęp

W dynamicznym procesie społecznych zmian szkoły wyższe odgrywają rolę ośrodków wspomagających rozwój społeczności lokalnych. Są to instytucje znakomicie przygotowane do realizacji potrzeb regionów. Znaczenie państwowych wyższych szkół zawodowych wynika z wysokiej jakości działania zagwarantowanej przez rozwiązania instytucjonalne. Ze względu na ścisły związek ze strukturami lokalnymi łatwiej im jest dostosowywać swoją ofertę dydaktyczną i naukową do lokalnych potrzeb.

Celem opracowania jest wskazanie, w jakiej mierze różne dyscypliny naukowe, a w szczególności nauki ekonomiczne i informatyka, zwłaszcza ekonomiczna, włączone są w lokalne systemy społeczno-gospodarcze dzięki działalności państwowych wyższych szkół zawodowych, jaka jest ich rola w zapewnieniu warunków do rozwoju cywilizacyjnego, jak mogą oddziaływać na standard życia społeczności lokalnej, oraz włączanie tych społeczności w proces globalizacji charakterystyczny dla społeczeństwa informacyjnego. Współcześnie istotny udział w kształtowaniu rozwoju

społeczno-gospodarczego mają nauki ekonomiczne oraz nowoczesne technologie informacyjne, a w szczególności informatyka. Nauki ekonomiczne zapewniają rozwój przedsiębiorczości i efektywniejsze rozwiązywanie problemów społecznych i gospodarczych. Informatyka staje się czynnikiem determinującym rozwój e-administracji, wspomagającym dydaktykę i działalność systemu ochrony zdrowia i innych dziedzin ważnych ze społecznego punktu widzenia. Bazą determinującą adaptację nowoczesnych rozwiązań dla lokalnych społeczności jest rozwój internetu.

Włączenie uczelni wyższych w lokalne systemy społeczno-gospodarcze

Powstanie i rozwój szkoły wyższej zależy od różnych czynników. Zawsze w takich sytuacjach ujawnia się siła środowiska lokalnego i regionalnego, które potrafi wykazać się umiejętnością uruchamiania potencjału intelektualnego, kierować doborem właściwych ludzi, wykazać zdolnościami organizacyjnymi i widzeniem spraw społecznych w długim horyzoncie czasowym. Szkoły wyższe i kultura akademicka od lat na całym świecie to kluczowe czynniki rozwoju. Mają one również znaczenie dla regionów i społeczności lokalnych. Skala oddziaływania tych czynników na społeczną aktywność i gospodarkę zależy od dostosowania programów, form i struktur w systemie kształcenia do potrzeb lokalnych i krajowych. Współczesne czynniki rozwoju regionalnego pogrupować można na:

- ekonomiczne;
- społeczne;
- techniczne i technologiczne;
- ekologiczne¹.

Efektom skutecznej polityki regionalnej powinno być nie tylko niwelowanie różnicowań regionalnych, ale także poprawa konkurencyjności regionów i całego kraju na arenie globalnej, a to oznacza konieczność inicjowania w szerszym wymiarze działań zmierzających do budowania gospodarki opartej na wiedzy, ale także zwiększenia wydatków na badania i rozwój, wspierania innowacyjności, podnoszenia jakości zasobów ludzkich, a także budowania

---

¹ *Gospodarka regionalna i lokalna*, red. Z. Strzelecki, Warszawa 2008, s. 234.

nowoczesnej infrastruktury². Chodzi w szczególności o wyrównywanie szans poprzez eliminowanie zjawisk niekorzystnych. Wzmacniać natomiast należy te czynniki, które stanowią o odrębności i są atutem społeczności.

Działalności szkoły wyższej sprzyjają odpowiednie rozwiązania w systemie prawa oraz właściwe podejście organizacji działających w jej otoczeniu bliższym i dalszym. Podstawowe ramy prawne systemu szkolnictwa wyższego wyznacza w Polsce ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym³. Uczelnie są zobowiązane nie tylko do realizacji zadań związanych z przygotowaniem studentów do pracy zawodowej, wychowaniem, prowadzeniem badań naukowych, kształceniem kadr i zapewnieniem odpowiednich do tego warunków. Jak zaznaczono w artykule drugim wspomnianej ustawy, są zobowiązane także do działania na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych⁴. Oddziaływanie uczelni wyższej na najbliższe otoczenie odbywa się na wielu płaszczyznach i za pomocą różnych środków. Są to w szczególności:

- przygotowanie kadr o wysokich kwalifikacjach;
- udostępnianie bogatych zasobów informacyjnych i wiedzy, dzięki kadrze naukowej i zbiorom bibliotecznym;
- podejmowanie inicjatyw wspierających transfer wiedzy do układów społeczno-gospodarczych;
- promowanie jakości w realizacji działalności własnej i w przedsięwzięciach podejmowanych z innymi podmiotami;
- umożliwianie współpracy z ośrodkami zajmującymi wysoką pozycję w zakresie badań naukowych, w gospodarce i rozwiązywaniu problemów społecznych;
- zapewnienie dostępu do rozwiązań wyznaczających kierunek postępu cywilizacyjnego.

W szkolnictwie łatwiej jest ustalać potrzeby lokalnego rynku pracy. Kandydaci wybierający kierunek studiów częściej mogą brać pod uwagę szansę na znalezienie zatrudnienia w najbliższym otoczeniu. Aktywniej też mogą się włączać pracodawcy, którym łatwiej jest wspomagać finansowo studia

---

² A. Koźlak, *Rola polityki regionalnej w podnoszeniu konkurencyjności polskich regionów*, (w:) *Współczesne problemy polityki ekonomicznej*, red. S. Korenik, Z. Przybyła, Wrocław–Jelenia Góra 2008, s. 182.

³ Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, Dz.U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365.

⁴ Tamże, art. 2, ust. 8.

wybranych osobom. Istotnym składnikiem zasobów informacyjnych udostępnianych do swobodnej dyspozycji społeczeństwa są biblioteki uczelniane. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na rolę lokalnych społeczności, które powinny być zainteresowane powiększaniem dostępnej bazy.

W celu jak najlepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz transferu wyników prac naukowych do gospodarki uczelnie mogą prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii. Transfer wiedzy do otoczenia odbywa się też innymi sposobami. Zatrudnianie na uczelniach wysoko kwalifikowanej kadry z lokalnych podmiotów społeczno-gospodarczych umożliwia jednocześnie rozwój zawodowy, a w wielu przypadkach również naukowy wielu osobom. Z obserwacji poczynionych przez autora wynika, że również praktyki studenckie w instytucjach i przedsiębiorstwach stanowią okazję nie tylko do rozwoju zawodowego studentów, ale także do przekazywania wiedzy i przygotowania prac dyplomowych.

Wysoka jakość systemu szkolnictwa wyższego jest utrzymywana m.in. dzięki instytucjonalnemu nadzorowi nad działalnością każdej uczelni wyższej. Prawo o szkolnictwie wyższym przewiduje sprawny nadzór zewnętrzny oraz wewnętrzny. Na uczelniach publicznych zakres nadzoru obejmuje między innymi przygotowanie i realizację planu rzeczowo-finansowego, zatwierdzenie sprawozdania finansowego uczelni zgodnie z przepisami o rachunkowości i ustalanie zasad nabywania, zbywania i obciążania papierów wartościowych.

Uczelnie wyższe, zwłaszcza państwowe, dzięki swojej renomie łatwiej nawiązują kontakty z instytucjami wspomagającymi rozwój regionalny i lokalny. Klasyczny model rozwoju lokalnego obejmuje:

- tworzenie odpowiednich instytucji;
- rozwój alternatywnych produkcji i usług, podnoszenie kwalifikacji siły roboczej;
- poszukiwanie rynków zbytu;
- transfer i dyfuzję technologii, doskonalenie technologii w istniejących zakładach oraz usprawnianie organizacji gospodarczych;
- materialne, organizacyjne, technologiczne i ekonomiczne wspieranie inicjatyw na rzecz wykorzystania lokalnych zasobów⁵.

---

⁵ A.K. Piasecki, *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne*, Warszawa 2009, s. 322.

Dzięki takiej współpracy w lokalne i regionalne systemy włączane są czynniki charakterystyczne dla nowych kierunków rozwoju społeczeństwa.

Rozwój regionalny jest procesem wielowymiarowym, wybitnie różnorodnym, co powoduje, że jego badanie jest trudne i wymaga przyjęcia założeń upraszczających⁶. Poza wcześniej wymienionymi aspektami oddziaływania państwowego szkolnictwa wyższego na najbliższe otoczenie należy uwzględnić inne, mające kolosalne znaczenie społeczno-gospodarcze:

- są to podmioty o istotnym znaczeniu dla finansów: stanowią źródło zasilania instytucji i wielu osób (np. jako pracodawcy, usługobiorcy, płatnicy podatków i opłat lokalnych);
- uruchamiają system finansowego i rzeczowego wspierania studiujących (np. wypłacając stypendia, dofinansowując akademiki i stołówki);
- oferują na potrzeby lokalnej społeczności bazę naukową i materialną do wspomagania różnych przedsięwzięć;
- sprzyjają rozwojowi kultury.

Spektrum czynników oddziałujących na otoczenie szkoły wyższej jest bardzo zróżnicowane i daje ogromne szanse lokalnym społecznościom.

Zdolność jednostek i grup społecznych do organizowania działań zbiorowych w miejscu zamieszkania zależy nie tylko od obiektywnych lokalnych potrzeb społecznych, gospodarczych, ale także od ich świadomości i postaw⁷. Szkolnictwo wyższe doskonale inspiruje do wykorzystania lokalnych atutów, rozwoju przedsiębiorczości, kapitału ludzkiego oraz integracji struktur lokalnych z otoczeniem.

Przesłanki rozwoju kształcenia ekonomicznego w państwowych szkołach wyższych

Dostosowywanie działalności różnych podmiotów do zasad obowiązujących w nowoczesnej gospodarce następuje w wyniku procesów adaptacyjnych obejmujących swym zasięgiem różne obszary. Rozważanie na temat oddziaływania szkolnictwa wyższego na społeczności lokalne i regiony musi uwzględniać nie tylko najbliższe otoczenie, ale także przedsięwzięcia dostosowujące

---

⁶ *Gospodarka regionalna i lokalna*, dz. cyt., s. 232.

⁷ J. Sikora, *Lokalne układy społeczne*, (w:) *Samorząd w Polsce – istota, formy, zadania*, red. A. Zalewski, Poznań 1998, s. 56.

system kształcenia do wyzwań stawianych przez współczesny świat, i być zgodne z tendencjami dominującymi w skali globalnej.

Charakterystyczne w gospodarce światowej było nasilenie się globalizacji. Proces ten doprowadził do zbliżenia narodów i regionów, do zmian struktur gospodarczych, tworzenia się sieci ekonomicznych powiązań olbrzymich rynków światowej wymiany towarów i usług oraz powstania nowoczesnych rodzajów komunikowania się⁸. Globalizacja osłabia bariery między krajami i wzmacnia powiązania ekonomiczne, polityczne i społeczne. Skutkiem tego jest duże znaczenie poziomu organizacyjnego, a więc i jakości kadry kierowniczej w różnych sferach życia społecznego oraz doskonalenie umiejętności komunikowania się w językach obcych. Jest to jeden z aspektów, który uwzględnić powinno szkolnictwo, przygotowując do pracy w różnych zawodach.

Szkolnictwo wyższe w kontekście potrzeb lokalnych i regionalnych odgrywa rolę w zakresie przygotowania kadry do realizacji zadań pozostających w kompetencjach wielu instytucji i podmiotów gospodarczych. Jak szeroki jest to zakres zadań, wskazuje już sam tylko artykuł siódmy ustawy o samorządzie terytorialnym, w którym wymienione zadania własne obejmują m.in. sprawy dotyczące: ładu przestrzennego, gospodarki terenami, ochrony środowiska, dróg, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, utylizacji odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, lokalnego transportu zbiorowego, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, komunalnego budownictwa mieszkaniowego, oświaty, kultury, kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Państwowe wyższe szkoły zawodowe w celu realizacji swoich zadań statutowych starają się przygotowywać ofertę kształcenia dla jak najszerszej grupy kandydatów. Nie może więc dziwić wychodzenie naprzeciw społecznym potrzebom, w tym społeczności lokalnych i regionów, poprzez oferowanie studiów w zakresie zarządzania, administracji, finansów i rachunkowości, filologii, socjologii, turystyki, pedagogiki i ochrony środowiska. Jako ciekawą tendencję należy wskazać rozwój studiów inżynierskich na tego typu uczelniach. Coraz częściej pojawiają się oferty dla kandydatów zainteresowanych zarządzaniem i inżynierią produkcji, ochroną

⁸ J. Skodlarski, R. Matera, *Gospodarka światowa – geneza i rozwój*, Warszawa 2004, s. 325.

środowiska, informatyką. Według danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 36 państwowych wyższych szkołach zawodowych podległych temu resortowi kształcenie było prowadzone na kierunku filologia polska w 15 szkołach, filologia (różne specjalności) w 13, ekonomia w 11, zarządzanie w 10, administracja w 8, zarządzanie i inżynieria produkcji w 6, informatyka w 13, ale oprócz tego 2 uczelnie kształcą na kierunku informatyka i ekonometria⁹. Szeroka oferta studiów z zakresu ekonomii i zarządzania ma zapewnić dopływ kadr przygotowanych m.in. do kierowania instytucjami i przedsiębiorstwami zajmującymi się różnorodnymi działaniami jednostek samorządu terytorialnego. W ten sposób uwidacznia się działanie prawa popytu i podaży w obszarze kształcenia.

Nowoczesne kształcenie menadżerów jest procesem długotrwałym, ciągłym i kosztownym. Ma on przygotować słuchaczy do pełnienia funkcji kierowniczych w warunkach szybko zachodzących zmian w podmiotach społeczno-gospodarczych i ich otoczeniu, dużego ryzyka, ogromnej konkurencji w dynamicznym i nasyconym techniką informatyczną środowisku. Słusznie zwraca się uwagę, że kluczową rolę w poprawie konkurencyjności odgrywa zbliżenie szkoły zawodowej do świata pracy, przedsiębiorstwa, rynku pracy, potrzeb gospodarki, a także przedsiębiorstwa do szkoły¹⁰. Globalizacja gospodarki światowej wymaga od współczesnych przedsiębiorstw spełniania oczekiwań klientów oraz osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na coraz bardziej zacieśniających się rynkach¹¹. W każdej sytuacji należy poszukiwać rozwiązań sprzyjających zwiększaniu efektywności kształcenia. Jest to tym ważniejsze zadanie, że polskie szkolnictwo w coraz większym stopniu zaczyna konkurować z uczelniami zagranicznymi. Wielu kandydatów na studia, ale także już studiujący, zaczyna napotykać barierę ekonomiczną ograniczającą dostęp na wymarzoną uczelnię. W tej sytuacji właśnie informatyczna infrastruktura może dać studentom, zwłaszcza dzięki dostępowi do internetu, dodatkowe szanse. Ze względu na zmiany, jakie w szybkim tempie zachodzą w wielu sfe-

---

⁹ <<http://www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/system-szkolnictwa-wyzszego/uczelnie/uczelnie-publiczne/wykaz-uczelni-publicznych-nadzorowanych-przez-ministra-wlasciwego-ds-szkolnictwa-wyzszego/panstwowe-wyzsze-szkoly-zawodowe>> [data dostępu: 22.05.2010].

¹⁰ M. Kabaj, *Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce*, Warszawa 2004, s. 233.

¹¹ A. Herman, *Przedsiębiorstwo w warunkach globalizacji*, (w:) *Przedsiębiorstwo przyszłości*, red. W. Grudzewski, I.K. Hajduk, Warszawa 2001, s. 7.

rach życia społeczności lokalnych, w tym w systemie kształcenia, niezmiernie istotna jest aktywność ukierunkowana na dopasowywanie kierunków rozwoju społeczności lokalnych i regionalnych do rzeczywistych potrzeb oraz efektywne wykorzystanie szans. Jednym z obszarów priorytetowych w działalności każdej grupy, w tym społeczności lokalnych i regionalnych, jest zapewnienie wysoko wykwalifikowanych kadr kierowniczych dla przedsiębiorstw i instytucji. Wobec takich wymagań duże znacznie będzie miało kształcenie na kierunkach związanych z ekonomią, ale także z zarządzaniem i naukami technicznymi. Szkoły wyższe odgrywają ogromną rolę jako ośrodki zapewniające nowoczesne przygotowanie kadr. Kierunki kształcenia z zakresu nauk ekonomicznych sprzyjają rozwojowi przedsiębiorczości w społecznościach regionalnych i lokalnych, zapewniają kadrze przygotowanie do racjonalnego podejmowania decyzji w związku z rozwiązywaniem problemów społecznych i gospodarczych.

Internet w systemie kształcenia kadr na potrzeby regionalne

Tak jak działalności współczesnych systemów społeczno-gospodarczych, tak i funkcjonowania i rozwoju systemu kształcenia na uczelniach wyższych nie można sobie wyobrazić bez nowoczesnych technologii informacyjnych, a zwłaszcza internetu. Sieć zapewnia wsparcie dla tradycyjnych działań społecznych i gospodarczych. Jednocześnie pojawiają się formy działalności, jakie nie wystąpią poza siecią. Oznacza to wprowadzenie nowej jakości. K. Kelly podkreśla, że gdy czasami jakaś branża gospodarki nadaje dynamikę innym branżom i przyspiesza ich postęp, możemy ją wtedy nazwać branżą przełomu, a obok procesorów i sieci komunikacji tworzy sektor, który przekształca inne¹². W przypadku wielu krajów, także Polski, obserwacja najnowszych tendencji i analiza zachodzących procesów są niezbędne do przygotowania rozwiązań zapewniających optymalną drogę postępu i racjonalne korzystanie z dorobku informatyki. Daje to jednocześnie gwarancję przygotowania rozwiązań zgodnych z interesem państwa, regionów i społeczności lokalnych, a to także przez uwzględnienie poziomu rozwoju technologii i wymagań międzynarodowych. Nowa epoka niesie dla społeczeństw wiele wyzwań. Jak zauważa P.F. Druc-

---

¹² K. Kelly, *Nowe reguły nowej gospodarki. Dziesięć przełomowych strategii świata połączonego siecią*, Warszawa 2001, s. 13.

ker, nowa rewolucja informacyjna trwa już od pewnego czasu, rozpoczęła się w przedsiębiorstwie, gdzie istnieje ciągle zapotrzebowanie na informację ekonomiczną, by w niedługim czasie objąć swym zasięgiem wszystkie instytucje społeczne¹³. Szybkość komunikacji, dostępność i jej stale malejące koszty powodują, że internet stał się narzędziem powszechnie wykorzystywanym w codziennej działalności uczelni, przedsiębiorstw i organizacji świadczących usługi. Internet stał się istotnym czynnikiem rozwoju społeczeństw, a jego rozwój spowodował przełamanie bariery geograficznej w działalności szkół wyższych.

Technologia informacyjna nie może być postrzegana jako cel sam w sobie, a zgodnie z ogólniejszymi zasadami jako środek wspomagający różne formy aktywności. W ten sposób włączana zostaje w systemy społeczno-ekonomiczne zaspokajające potrzeby społeczne. Oddziaływanie sieci należy analizować w różnych aspektach, także z uwzględnieniem miejsca poszczególnych podmiotów i procesów w systemie skomplikowanych więzi społecznych. Rozwój technik informacyjnych opartych na filozofii komputerowej sieci ogólnoświatowej doprowadził do powstania tzw. cyberprzestrzeni i rzeczywistości wirtualnej, a organizacje wirtualne zrewolucjonizowały dotychczasową tradycyjną teorię organizacji i zarządzania, której pryncypia nie przystają do wirtualnej firmy niemającej struktury fizycznej¹⁴. Także działalność szkół wyższych stale przeobraża się. Ma to swój wyraz w aspekcie przedmiotowym i podmiotowym. W wyniku ewolucji internetu powstały nowe rozwiązania e-biznesowe, do których można zaliczyć m.in.:

- e-commerce – zawieranie transakcji handlowych, promocja i sprzedaż artykułów i usług w sieci;
- e-banking – obsługa bankowa realizowana przez internet;
- e-loyalty – tzw. programy lojalnościowe;
- e-consulting – doradztwo przez internet;
- e-advertising – promocja w sieci;
- e-learning – technika szkoleń prowadzonych z wykorzystaniem mediów¹⁵.

Istotę oddziaływania internetu na różne sfery życia społeczeństwa w wielkim skrócie ilustrują zastosowania w:

---

¹³ P.F. Drucker, *Zarządzanie w XXI wieku*, Warszawa 2000, s. 99.

¹⁴ W.T. Bielecki, *Informatyzacja zarządzania*, Warszawa 2000, s. 175–176.

¹⁵ A. Bienciewicz-Miazga, *E-biznes w Internecie i multimedialach*, Warszawa 2003, s. 88.

- działalności gospodarczej – internet jest przystosowany do obsługi wszystkich faz procesu biznesowego i różnych rodzajów działalności przedsiębiorstw – stosowanie technologii internetowej może polegać na wspomaganiu działalności tradycyjnej, która z istoty rzeczy nie może być całkowicie przeniesiona do przestrzeni wirtualnej, aż po usługi, które można w całości realizować w sieci (telepraca);
- instytucjach edukacyjnych – uzyskuje się nowe środki do wspomagania działalności, wiele usług przeniesionych może być do internetu, rozwija się e-learning, rozszerza się zakres materiałów przydatnych w dydaktyce, rozwija współpraca między formalnymi i nieformalnymi uczestnikami kształcenia, zmniejsza się znaczenie czynnika kosztowego;
- administracji publicznej: państwowej i samorządowej – do realizacji różnych zadań, komunikacji, udostępniania informacji publicznej, usprawniania obsługi obywateli, ułatwienia kontaktów osobom przebywającym w miejscowościach znacznie oddalonych od siedziby administracji, a także niepełnosprawnym;
- systemach komunikacji społecznej;
- sektorze bankowym – rozwój bankowości internetowej, bankowość internetowa, bezpieczeństwo transakcji, organizacja krajowego systemu rozliczeń międzybankowych, e-banki;
- różnych organizacjach społecznych i gospodarczych – zapewnienie komunikacji ze środowiskami w kraju i za granicą, możliwość obserwacji wybranych typów zjawisk i procesów, większe możliwości działania przy ograniczonych środkach;
- przedsiębiorstwach – do wspomagania procesów biznesowych.

Ogromne zmiany internet wprowadza również w gospodarstwach domowych. Zapewnia im dostęp do różnego typu dóbr i usług, uniezależnienie od lokalnego rynku, dostęp do informacji, w tym informacji publicznych, usprawnienie kontaktów z administracją, dostawcami usług i dóbr, korzystanie ze zdalnego kształcenia, możliwość zatrudnienia w systemach telepracy.

Internet stał się czynnikiem rozwoju w skali makroekonomicznej i mikroekonomicznej. Konieczne jest badanie jego wpływu na różne sfery życia społecznego oraz na poszczególne organizacje realizujące swoje cele w środowisku nowoczesnej technologii. Szkolnictwo wyższe, a zwłaszcza

o ekonomicznym profilu kształcenia, ma wyznaczone nowe perspektywy i zadania dzięki internetowi:

- system kształcenia wzbogacony zostaje o nowe treści, środki i metody umożliwiające lepsze dostosowanie działalności do celów społecznych, w tym potrzeb regionalnych i lokalnych;
- treści nauczania – całokształt podstawowych umiejętności, wiadomości z dziedziny oraz praktyki społecznej, przewidziany do opanowania przez słuchaczy – rozszerza się o zagadnienia dotyczące nowoczesnych kierunków wspomagających działalność kadr ekonomicznych działających w dynamicznym środowisku nasyconym technologiami informacyjnymi;
- repertuar metod stosowanych w kształceniu znacznie się rozszerza, pojawiają się szanse stosowania metod eksponujących (filmy, prezentacje dostępne w internecie), programowych i praktycznych (np. przygotowywanie własnych projektów rozwiązań e-biznesowych);
- funkcje metod nauczania są wspomagane przez udostępnianie materiałów z różnych źródeł, w różnych wersjach językowych, co ma dodatkowe walory uświadamiające potrzebę nauki języków obcych, lepiej realizowane z powodu szerokich możliwości utrwalania wiedzy;
- w kontroli i opanowaniu wiedzy pojawiają się szanse, które nie istnieją w tradycyjnych systemach edukacyjnych.

Ogromną szansą z punktu widzenia regionalnych potrzeb jest rozwój zdalnego nauczania. Szkoły wyższe w znakomity sposób wykorzystują internet jako środek wspomagający system kształcenia.

W sferze realizacyjnej procesu kształcenia, czyli doboru strategii nauczania i uczenia się i jego indywidualizacji, technologie informacyjne umożliwiają, nie tylko dzięki rozbudowanemu systemem symulacji komputerowej, ale również dzięki prostym systemom multimedialnym, swobodny wybór stylów uczenia się i tempa przyswajania wiedzy, uwzględnianie przyzwyczajęń oraz dotychczas nabytych umiejętności¹⁶. Technologie informacyjne sprzyjają rozwojowi twórczych postaw, podnoszą efektywność nauczania, wspierają uczenie się, wyrównują szanse w zakresie dostępu do różnych materiałów. Taki kierunek wspomagania studiów ma więc liczne, trudne do przecenienia zalety. A wskazywanie słuchaczom zagrożeń sprzyja kształtowaniu właściwych postaw i umiejętności reagowania na różne sytuacje.

---

¹⁶ J. Bednarek, *Multimedia w kształceniu*, Warszawa 2006, s. 88.

Zakończenie

Szkolnictwo wyższe spełnia istotne funkcje w społecznościach lokalnych. Przygotowuje kadre na potrzeby instytucji i funkcjonujących przedsiębiorstw, umożliwia różnym grupom społecznym uzyskanie kwalifikacji zawodowych i dostęp do dóbr kultury. Szczególną rolę odgrywają szkoły państwowe, które, dzięki rozwiniętemu systemowi nadzoru, są w stanie wykształcić kadre o wysokich kwalifikacjach, przygotowaną do korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych wspomagających działalność administracji i przedsiębiorstw. Zaznaczyć należy także istotny wpływ państwowych wyższych szkół zawodowych na lokalne finanse.

Literatura

- Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Warszawa 2006.
- Bielecki W.T., *Informatyzacja zarządzania*, Warszawa 2000.
- Biencewicz-Miazga A., *E-biznes w Internecie i multimediami*, Warszawa 2003.
- Drucker P.F., *Zarządzanie w XXI wieku*, Warszawa 2000.
- Gospodarka regionalna i lokalna*, red. Z. Strzelecki, Warszawa 2008.
- Herman A., *Przedsiębiorstwo w warunkach globalizacji*, (w:) *Przedsiębiorstwo przyszłości*, red. W. Grudzewski i I.K. Hajduk, Warszawa 2001.
- Kabaj M., *Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu w Unii Europejskiej i w Polsce*, Warszawa 2004.
- Kelly K., *Nowe reguły nowej gospodarki. Dziesięć przełomowych strategii świata połączonego siecią*, Warszawa 2001.
- Koźlak A., *Rola polityki regionalnej w podnoszeniu konkurencyjności polskich regionów*, (w:) *Współczesne problemy polityki ekonomicznej*, red. S. Korenik, Z. Przybyła, Wrocław–Jelenia Góra 2008.
- Piasecki A.K., *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne*, Warszawa 2009.
- Sikora J., *Lokalne układy społeczne*, (w:) *Samorząd w Polsce – istota, formy, zadania*, red. A. Zalewski, Poznań 1998.
- Skodlarski J., Matera R., *Gospodarska światowa – geneza i rozwój*, Warszawa 2004.
- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, Dz. U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365 <<http://www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/system-szkolnictwa-wyzszego/uczelnie/uczelnie-publiczne/wykaz-uczelni-publicznych-nadzorowanych-przez-ministra-wlasciwego-ds-szkolnictwa-wyzszego/panstwowe-wyzsze-szkoly-zawodowe>>.

**ECONOMICS SCIENCES AND COMPUTER SCIENCE AS A SYSTEM
ELEMENTS OF CADRE BACKGROUND FOR REGIONAL ECONOMY
BY PUBLIC HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS**

Summary

In dynamic process of social evolutions higher schools play a role centers supporting development of local society.

The main goal of the article is presentation in what pitch different science disciplines, especially economics sciences and information technologies, they support local social-economy systems. Public Higher Vocational Schools are also allowed as relevant factor in a system of local finances.

Translated by Marek Mazur